

mu povedal:

— Taká je vaša láska? Našli ste zrno a chcete ho zjesť bezo mňa?

Vtedy mu starec povedal:

— Neukrivdil som ťa, pozri tu mám odloženú polovičku i pre teba... – a podal mu druhú polovičku trusu.

Učeník sa zahanbil.

* * *

K

abbovi Sisoesevi prichádzali mnohí bratia, aby sa u neho poradili vo svojich duchovných problémoch. Abba Sisoes nikoho neodmietol, ale každého s láskou prijal. Jeden z bratov sa ho opýtal:

— Otče, čo mám robiť? Padol som do ťažkého hriechu...

— Vstaň, – odpovedá mu starec.

— Otče, už som vstal, ale som padol znova...

— Vstaň znova a znova, – odpovedá mu so súcitom starec.

— A dokedy mám takto vstávať?

Starec mu odpovedal:

— Až dovtedy, kým nezomrieš. Len sa modli a pros Hospoda Boha, aby si, keď príde tá chvíľa, stál, teda nebol v stave ťažkého hriechu, pretože súd bude podľa stavu, v ktorom budeš v tej chvíli. Preto keď padneš, neodkladaj vstávanie, ale vstaň (vyspovedaj sa) čím skôr...

**Druhý najstarší odpust
v eparchii
sa bude sláviť tohto roka
2. augusta
na Bukovej Horke (Preobraženije).**

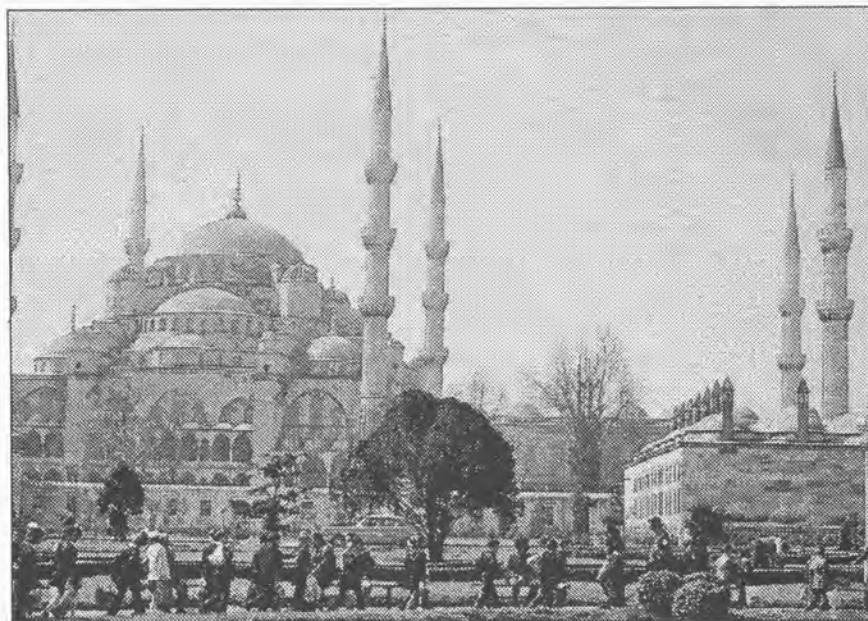
BLAGOVISTNIK, PREŠOV, 8 (1998) otn. 201-204
Blahovistnik, august 1998

Manželstvo s muslimanom?

Žijeme v Európe, kde prevláda európska-kresťanská mentalita pohľadu na životné hodnoty. Táto mentalita je u všetkých, aj u tých, ktorí v Boha neveria. Je už podvedomá. Nie je tomu tak všade na svete.

Migrácia obyvateľstva je dnes veľká. «Európa bez hraníc» tomu ešte viac napomôže. I na Slovensko prichádzajú zahraniční študenti, či utečenci z muslimanských krajín (napr. z Afganistanu), prichádzajú i rozliční podnikatelia a priekupníci... Takto však vzniká i prirodzená možnosť uzatvárania manželstva s týmito osobami.

U muslimanov je pohľad na ženu a manželstvo celkom iný ako u nás. Žena v ich krajinách neznamená nič, dokonca nie je ani plnohodnotným človekom. Je to náuka *Koránu*, teda knihy, ktorou sa riadi celý muslimanský svet a mnoho ráz i štátne právo v daných krajinách (tzv. *status personalis*).

Muslimanská modlitebňa – tzv. Modrá mešita, alebo mešita sultána Ahmeta v Istanbuli.

Muslimani, teda ľudia, ktorí vyznávajú islamské náboženstvo (boha Alaha a proroka Mohameda), si môžu brať za ženy inoverkyne (kresťanky alebo židovky, porov. *Korán* 5,5; 60,10), pretože podľa mentality ich nekresťanského náboženstva, ktoré vzniklo v 7. storočí po Christovi, žena nasleduje a prechádza au-

Muslimanka, vydatá žena, si musí na verejnosti zakrývať svoju tvár (*Korán* 33,59). Túto však zachytil fotoaparát v nestráženej chvíli...

tomaticky na vierovyznanie svojho muža. Oficiálne sa to deje už pri súkromnom obrade muslimanského sobáša, ktorý sa nekoná v mešite, ale v súkromí, medzi «kupujúcim a predávajúcim», pričom kupujúcim na jednej strane (budúci manžel) a predávajúcim na strane druhej (otec, brat a pod. daného dievčaťa či ženy), je vždy len muž. Žena podľa učenia islamu nesmie byť prítomná ani na svojom vlastnom sobáši – musí čakať vo vedľajšej miestnosti. Pri samotnej oslave-hostine prikáže žene-inoverkyni, aby opakovala tzv. *Šahadu*, tj. niekoľko slov po arabsky, v ktorých vyznáva, že je muslimankou a týmto aktom sa ňou aj stáva, i keď mnohokrát o tom ani nevie. Následne jej potom obyčajne odoberú cestovný pas, aby sa nemohla vrátiť domov, keď zistí do akého prostredia sa dostala.

Muž sa môže podľa *Koránu* so svojou ženou rozviesť veľmi jednoducho: povie jej «choď preč» a to trikrát za sebou a už je definitívny rozvod (*Korán* 2,230). Nie je vôbec potrebné ísť na úrad, stačí to povedať i doma. Do troch mesiacov, keď si to muž rozmyslí, môže ženu zavolať nazad a ona sa musí vrátiť. Ak muž prepúšťa ženu a pritom prisahá, môže ju zavolať nazad až do štyroch mesiacov po takomto rozvode a žena má povinnosť sa k nemu vrátiť. Žena sa nemôže rozviesť zo svojej vôle a nemôže ani odísť od svojho muža, pokiaľ jej to sám nedovolí a ona sa nevykúpi peniazmi (*Korán* 2,226-232; 65,1-7).

Muži sú v islame nadradení ženám a môžu ich aj biť (*Korán* 4,32; 4,34). Muslimanská žena podľa *Koránu* nie je vôbec rovnocenná mužovi – ak napríklad svedčí na súde, svedectvo jedného muža je rovnocenné svedectvu dvoch (a v niektorých krajinách, napr. v Kuvajte dokonca až štyroch) žien. «Muž je o jeden stupeň vyššie ako žena» hovorí jasne *Korán* (2,282). Deti nepatria matke, ale otcovi a musia ho nasledovať v náboženstve. Muslimanská žena si nikdy nesmie zobrať za muža kresťana (porov. *Korán* 2,221). Je to kvôli tomu, že podľa islamu v momente sobáša by sa stala kresťankou a tým by vystúpila z islamu. Jej sobáš by sa teda automaticky pokladal za odpadlivosť, čiže apostáziu, čo sa u muslimanov trestá smrťou.

Islamské náboženstvo je veľmi ľahké a na svojich stúpencoch (mužov) nekladie takmer nijaké nároky. Muslimanské "Vyznanie viery" je jednoduché a znie: «Nie je iný boh okrem Alaha a Mohamed bol poslaný Bohom» (po arabsky sa to volá *Šahada* a znie takto: «La ilaha illa'llah wa Muhammed rasul Allah»). Kto toto povie-vyzná verejne, napr. na ulici, automaticky sa stáva muslimanom a vystupuje z kresťanského náboženstva (čo je samozrejme ťažký hriech apostázie).

Islam je však uzavretým kruhom. Kto do neho vstúpi, alebo sa v ňom narodí, v žiadnom prípade z neho vystúpiť nemôže. Ak by sa opovážil vystúpiť z tohto náboženstva, čaká ho trest smrti a to i dnes, v moderných časoch. V niektorých arabských krajinách je trest smrti verejný, v iných, kde to nie je uzákonené i

štátom, je trest smrti vykonávaný rozličnými extrémistami (toto, čo tak často počujeme v rádiu, či v televízii: bombový atentát, podrezanie, zastrelenie...). Muslimanovi, ktorý by uveril v pravého Trojjediného Boha, alebo v prípade ženy, ktorá by sa vydala za kresťana, neostáva nič iné, iba sa na veky večné vystaňovať zo svojej rodnej krajiny kdesi ďaleko a nikdy sa nevrátiť domov. Pretože tam doma na nich čaká trest smrti za zradu a vystúpenie z islamu.

U muslimanov *Korán* oficiálne dovoľuje jednému mužovi mať štyri manželky (*Korán* 4,3). Žene však nie. V mnohých muslimanských krajinách je to oficiálne dovolené i pred štátom (napr. Maroko, Egypt, Alžírsko, Mali, Senegal, Tanzánia, Sýria, Jordánsko, Irak, Irán, Saudská Arábia, Tunisko, Turecko...). Okrem toho mu *Korán* dovoľuje akékoľvek množstvo oficiálnych konkubín-otrokýň (porov. *Korán* 4,3; 70,29-30). Kedysi to boli otrokyne, dnes sú to slúžky. Každá slúžka, ktorá slúži v muslimanskej domácnosti, napr: ako upratovačka a pod., sa podľa učenia islamu automaticky pokladá za konkubínu daného pána (*Korán* 70,29-31). Tu vidíme strašný osud neskúsených dievčat, ktoré sa napr. na vysokej škole vydajú za svojho spolužiaka-Araba alebo sa najmú na prácu v domácnostiach napr. v Saudskej Arábii... Najčastejšie sa jedná o Filipínčanky, či indické dievčatá, ktoré v nádeji na zárobok nepoznajúc islam idú pracovať do arabských krajín. Ak dievča ide slúžiť alebo sa vydá (čo je vlastne to isté) do takejto domácnosti nepoznajúc islam a stane sa na nej i nejaké násilie zo strany zamestnávateľa, nemôže sa pred úradmi ničoho dovolať, pretože učenie islamu je v daných krajinách štátnym zákonom. Dokonca, i keď je slúžka vydatá za niekoho iného, podľa učenia islamu nie je to vôbec prekážkou, aby nemohla byť oficiálne i konkubínou zamestnávateľa (*Korán* 4,24).

Pre hore uvedené dôvody, ale hlavne pre skutočnosť mnohoženstva je sobáš gréckokatolíckeho dievčaťa s muslimanom neplatný a sv. Cirkev ho v žiadnom prípade nedovoľuje. Je tomu tak dokonca aj v prípade, žeby musliman chcel mať len naozaj jednu jedinou ženu, sobáš bez dišpenzu od miestneho episkopa je pred Bohom taktiež neplatný, pretože musliman nie je pokrstený (*disparitas cultus*, can. 803 §1 CCEO). Dokonca i po udelení dišpenzu zo strany episkopa nebude takéto manželstvo nikdy tajomstvom (sviatosťou) a bude uzavreté len na báze prirodzeného práva (can. 780 §1 CCEO). Tajomstvo manželstva je totiž možné uzavrieť len medzi dvoma pokrstenými (can. 776 §2 CCEO). Dávať dišpenz takýmto manželstvám sa episkopom neodporúča, pretože prax ukazuje, že skoro na 99,5% sa každé manželstvo medzi muslimanom a kresťankou do jedného roka rozpadá práve pre dôvod totálne odlišnej mentality, odlišného pohľadu na ženu, ktorá je v muslimanskom svete iba vecou, ktorá sa kupuje a predáva.

o. J. V. Timkovič, OSBM, Trebišov

Prepodobný otec náš Mojsej Murin-Etiópčan

História Lausiaka nám poznamenáva, že Mojsej Murin bol pôvodom Etiópčan (staroslovanské slovo «МѢРИНЪ» znamená *etiópčan*). Bol veľmi čierny, vysoký a telesne vyvinutý a silný. Bol otrokom, ale pretože kradol a bol veľmi násilnej povahy, majiteľ ho vyhnal. Čoskoro sa stal vodcom banditov a vrahov potulujúcich sa Egyptskou púšťou.

Vypráva sa, že keď jeden pastier počul, že sa blíži Mojsej Murin so svojimi banditmi, preplavil sa na druhý breh rieky Níl spolu aj so svojimi ovcami. Mojsej vtedy tiež preplával rieku so šatami na hlave a s dýkou v ústach. Keď pastier videl, že i napriek nebezpečenstvu krokodílov sa Mojsej len tak vydal za ním plávajúc v rieke, zahrabal sa do piesku, aby ho Mojsej nezabil.

Keď Mojsej nenašiel pastiera, zabil štyri najkrajšie ovce, zviazal ich a spolu s nimi naspäť preplával rieku Níl... disponoval obrovskou silou...

Raz na neho zapôsobila Božia milosť a on ju počúvol. Kajaľ sa, zmenil svoj nemravný život, odišiel do púšte a stal sa mníchom-pustovníkom. Často ho napadali ťažké pokušenia k návratu do starého hriešneho života. Modlil sa preto celé dni, postil, ale i tak vysilujúce pokušenia neprestávali. Začal preto robiť dobré skutky a tajne v noci nosil iným mníchom vodu z ďalekého Níla...

Abba Izidor mu poradil, aby sa dobre vyspovedal a chodil často na sv. príčastie, aby sa od teraz nespoliechal iba na seba a na svoje sily, ale na Hospoda Boha. Mojsej sa začal často pričasťovať, prijímajúc Telo i Krv Christovu ako liek na svoju ubolenú dušu. A skutočne, výsledky sa čoskoro dostavili.

Keď sa alexandrijský patriarcha Teofil dozvedel o svätosti života Mojseja,

Prepodobný Mojsej Murin